

syn til den offentlige Sikkerhed og Orden fornødne Foranstaltninger, og at det var paa høie Tid at indhente det forsømte. Det blev derfor af Justitsministeriet gjort til Gjenstand for Overveielse, hvilke Foranstaltninger der burde træffes for at sætte Grændser for en paa Folkets Demoralisation forsættelig Agitation. Man kom herved til det Resultat, at det vilde være nødvendigt, at der, ved Siden af at der fattes saadanne Forholdsregler i Bærk, som krævedes til at give de offentlige Myndigheder den fornødne Styrke, tilveiebragtes Lovbestemmelser, svarende til dem, der i andre Lande høre til den regulære Straffelovgivning, ved hvilke der sættes Grændser for de Midler, som ustraffet kunne benyttes i Ophidselsens Tjeneste. Da det derhos maatte anses paa-trængende nødvendigt, at saadanne Bestemmelser traadte i Kraft snarest muligt, og forinden større Ulykker vare afdøde, og da Rigsdagens Møder ved aabent Brev af 23de Oktober d. A. vare udjatte, androg Justitsministeriet om H. M. Kongens Billigelse af, at det af Ministeriet udarbejdede Udkast til en Lov angaaende Tillæg til den almindelige borgerlige Straffelov strax overensstemmende med Grundlovens § 25 sættes i Kraft som foreløbig Lov. Denne Ministeriets Indstilling vandt Allerhøivstammes Billigelse, og det nævnte Lovudkast blev under 2 f. M. forsynet med kongelig Stadfæstelse.

Foranstaaende Lovforslag er i Et og Alt i Overensstemmelse med Indholdet af den foreløbige Lov. Med Henhyn til dets enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

At Tilskyndelser og Opfordringer til Forbrydelser ikke bør taales i en velordnet Stat, hvad enten de fremsættes mundtligt i offentlige eller ikke-offentlige Forsamlinger, eller de fremsføres i Pressen, turde være klart. Under visse Omstændigheder kunne slige Tilskyndelser og Opfordringer vel rammes af den hidtil gjældende Straffelovgivning angaaende Anstiftelse og Forsøg derpaa; men i mange andre Tilfælde, saaledes navnlig naar Opfordringerne og Tilskyndelserne ere rettede til videre Kredse og ikke til bestemte Personer, vil det være i alt Fald høist tvivlsomt, om de kunne rammes af de bestaaende Love. Det er derfor nødvendigt, at der tilveiebringes en udtrykkelig Lovhjemmel for, at Tilskyndelser og Opfordringer til Begaaelse af strafbare Handlinger, naar de fremsættes i Tale eller Skrift, rettet til Publikum i Almindelighed eller til Forsamlinger, straffes efter Reglerne om Anstiftelse,

derjom de strafbare Handlinger virkelig begaas, eller om Forsøg paa Anstiftelse, derjom ingen saadanne Handlinger komme til Udførelse. I Lighed med Straffelovens §§ 51 og 52 at opstille forskjellige Regler efter den Styrke, som Paavirkningen kan antages at have havt, har man efter Forholdets Beskaffenhed ikke kunnet anse rigtigt.

I Paragrafens 2det Stykke er fastsat Straf for den, som i Tale eller Skrift, henvendt til Publikum i Almindelighed eller til Forsamlinger, priser Begaaelsen af Forbrydelser som noget anbefalesværdigt. Erfaringen viser, at offentlige Udtalelser af denne Art let virke paa samme Maade som Opfordringer og Tilskyndelser til saadanne Handlinger. Selv om derfor i det enkelte Tilfælde en saadan Udtalelse ikke med Sikkerhed maatte kunne siges at indeholde en Opfordring — i hvilket Tilfælde naturligvis Bestemmelsen i Paragrafens første Stykke vil være anvendelig — vil det findes rigtigt, at et slikt Forhold betægges med en følelig Straf.

Til § 2.

Det kan efter den hidtil bestaaende Straffelovgivning ikke anses for aldeles afgjort, at en tilstræffelig Straf vil blive idømt den, som søger at bevæge Personer, der henhøre til Hæren eller Flaaden, til nogen Ulydighed mod militære Forsatte, som for disse Personers Bedkommende udgjør et mere eller mindre grovt Brud paa de militære Pligter, og endnu mere tvivlsomt er det, om Tilskyndelser og Opfordringer, rettede til udfrevne Værnepligtige om, naar de komme i Militærtjenesten, der at udvise saadan Ulydighed, vilde blive anset for strafbare. Det er imidlertid klart, at saadant Forhold bør rammes af Straf og efter Omstændighederne endog af alvorlig Straf, efterjom de Forsæelser, hvortil Militærpersonen forledes, kunne være høist betydelige og farlige. At der ligeledes bør kunne anvendes Straf for at forlede udfrevne Værnepligtige til ikke at adlyde Indkaldelsesordre, behøver ingen nærmere Motivering.

Det kunde vistnok være et Spørgsmaal, om det ikke vilde være rigtigt i det Hele at optage den med Sagens Natur stemmende Regel i Loven, at den, der anstifter eller opmuntrer til Overtrædelse af de militære Straffelove, anses med en efter disses Regler appasset Straf, dog saaledes, at der ved Bestemmelsen af Straffens Art bliver at vælge en af de i almindelig borgerlig Straffelovs andet Kapitel hjemlede Straffe. Muligvis vilde en saadan Grundsætning endog uden noget udtrykkeligt derpaa rettet Lovbud blive antagen af Domstolene. Man har